

PERSPEKTIVNOTAT – BUDGET 2017-2020

Serviceområde 09 Trafik

Faktabeskrivelse

Serviceområdet indgår i Center for Ejendomme, Veje og Administration og omhandler vedligehold samt øvrige driftsopgaver på kommunale veje, stier og pladser, herunder så vidt muligt bevare den investerede kapital.

Omfatter desuden drift af bybusserne i Herning samt lokalbusruter og skolebuskørsel.

Drift- og vedligeholdelse af vej- og stinettet omfatter ca. følgende mængder

1.600 km asfaltveje	24.000 stk. vej- og stibelysningsmaster
360 km grusveje	20.000 stk. skilte og andet vejudstyr
350 km cykelstier	26.000 stk. rendestensbrønde
600 km fortove	85 stk. signalanlæg
400 stk. bygværker (broer og tunneller)	Variable tavler, fartvisere, infotavler m.v.

Drift af den kollektive trafik omfatter

- 17 bybusruter i Herning, heraf er de 3 servicebusruter, 1,6 mio. brugere pr. år.
- 2 lokalruter
- 28 skolebusruter, gratis for alle
- Shuttlebusser til events og arrangementer

Fremtidsperspektiver

Mobilitetsstrategi

Udarbejdelse af en mobilitetsstrategi for Herning Kommune er igangsat og udarbejdes i tæt sammenhæng med kommunens planstrategi.

Herning Kommune har gennem de sidste årtier gennemgået en markant udvikling i både byudviklingen og infrastrukturen.

For at sikre, at Herning Kommune også i fremtiden kan være en attraktiv kommune, er der behov for udarbejdelse af en mobilitetsstrategi, for at skabe et solidt fundament for udvikling af den trafikale infrastruktur.

Mobilitetsstrategien vil indgå i en tæt sammenhæng med kommunens øvrige planer og indgå i Kommuneplanen og med direkte reference til underliggende temaplaner som Trafiksikkerhedsplan, Cykelhandlingsplan, Kollektiv Trafikplan mv.

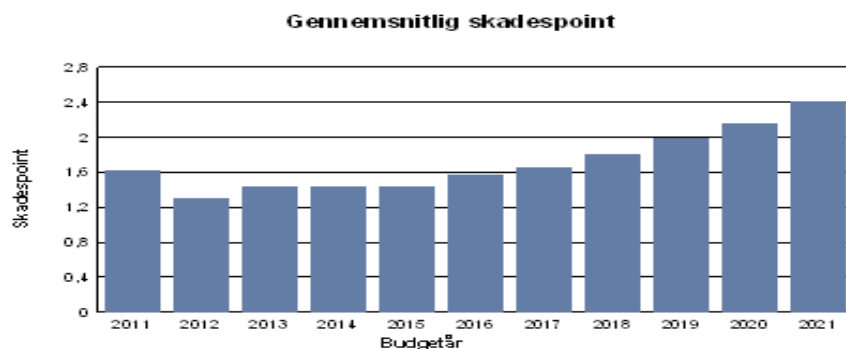
Derved sikres en overensstemmelse på tværs af de øvrige planer i kommunen, hvorved fysisk arealudvikling kombineres med overordnede målsætninger, der relaterer sig til både miljø, transport, erhvervsudvikling og borgerne generelt.

Vejkapital-asfaltbelægninger

Drift og vedligeholdelsesaktiviteterne på de ca. 1.600 km asfaltveje skal sikre sikkerhed og fremkommelighed på vejnettet og så vidt muligt bevare den investerede kapital, således at vejkonstruktionen får længst mulig levetid.

Nedenstående tabel viser udviklingen i skaderne på asfaltbelægningerne beregnet ud fra det aktuelle årlige budget på 26 mio. kr. til vedligehold af de asfalterede vejarealer.

Skadespoint er en form for karakter, som vejstrækninger tildeles efter udførelsen af et visuelt eftersyn. Det dannes på baggrund af de registrerede belægningsskader og deres alvorlighed og omfang. Jo mere skadet en vejstrækning er, jo højere bliver skadespointet.

Det vil være økonomisk fordelagtigt at afsætte yderligere midler til vedligehold af asfaltbelægninger for gradvist at opveje et efterslæb på ca. 70 mio. kr. Efterslæbet kan udtrykkes som gabet mellem den aktuelle tilstand og den økonomisk mest fordelagtige tilstand.

Det er dyrt at have et efterslæb, idet der bruges mange penge på reparationer, som udføres på veje af en så dårlig standard, at reparationer ikke får den forventede levetid. Desuden ødelægges vejenes bærelag, og en genopretning af vejene har meget store økonomiske konsekvenser.

Det vil således være økonomisk fordelagtigt at opprioritere midler til nye asfaltbelægninger og dermed gøre det muligt at indhente efterslæbet. En opprioritering vil medføre betydelige besparelser på dyre reparationer, og derfor vil der kunne opnås en særdeles god forrentning af den investerede kapital i nye asfaltbelægninger.

Mere nedbør/ekstremregn – større krav til vejafvandingsystemerne

Ekstremregn og stigende grundvandsspejl vil medføre oversvømmelser af infrastrukturen, og der stilles derfor større krav til afvandingselementernes dimensioner og vedligehold i fremtiden.

Desuden vil der opstå behov for etablering af nye afvandingselementer, idet mange eksisterende veje og stier er bygget uden afvandingsystemer.

Vej- og stikonstruktioner, der står under vand, mister bæreevnen og dermed øges risikoen for sammenbrud og levetiden mindskes.

Det må forventes, at der vil skulle prioriteres midler til området.

Koordinerede vej- og kloakreoveringsprojekter

Herning Vands øgede aktiviteter omkring reovering af kloaksystemer betyder, at mange veje graves helt eller delvist op, og i den forbindelse vil det være økonomisk fordelagtigt også at reovere vejenes asfaltbelægninger, rendestensbrønde, kantsten, fortove, cykelstier m.v.

Desuden vil det ofte være fordelagtigt at opgradere vejafvandingsystemerne i forhold til fremtidige ekstremregn samtidig med kloakreoveringerne.

Reoveringsbehovet og opgraderingen er væsentligt større, end det der kan indeholdes i det nuværende budget, og derfor må det forventes, at der vil skulle prioriteres yderligere midler til området.

Vejbelysning – Energioptimering

Herning Kommunes vejbelystning omfatter ca. 24.000 lysmaster og armaturer fordelt over hele kommunen. Langt hovedparten af vejbelystningsanlægget er ejet af EnergiMidt. Mere end 4.000 armaturer er over 25 år, som er gennemsnitslevetiden for armaturer, og en del af disse er bestykket med kviksølvlyskilder som EU's Ecode-sign direktiv udfaser i 2015. Herudover er der et større antal armaturer, som med fordel kan udskiftes med mere effektive LED armaturer for at reducere driftsomkostningerne.

Der er behov for renovering af kviksølvarmaturer, armaturer med højt energiforbrug samt armaturer over 25 år. Samlet svarer det til ca. 4.000 armaturer, der skal udskiftes inden for de kommende år. Renoveringsbehovet er væsentligt større, end det der kan indeholdes i de nuværende budgetter til drift og vedligehold.

Udgiften til strøm er ca. 9 mio. kr. årligt.

Vejbelysning – Konkurrenceudsættelse

Krav om besparelser, energioptimering og konkurrenceudsættelse har sat fornyet fokus på drift- og vedligehold af vejbelystningsanlæg, som sammen med ny LED-teknologi og nye markedsvilkår har ændret betingelserne for vejbelystningen de senere år.

Forvaltningen har derfor igangsat en strategisk undersøgelse af vejbelystningsdriften med henblik på at sikre den bedste, billigste og mest fleksible løsning for fremtidens vejbelystning i kommunen.

Langt største delen af vejbelystningsanlægget ejes og vedligeholdes af EnergiMidt efter en aftale som blev indgået i år 2000. Aftalen udløber i 2020, hvorefter Herning Kommune har mulighed for at tilbagekøbe anlægget og herefter konkurrenceudsætte drift- og vedligeholdelsesopgaven.

Herning Cykler – Sundhed, velvære, bedre læring

Projektet arbejder både med anlæg og adfærdsbearbejdning for at få flere borgere til at vælge cyklen frem for bilen.

Herning Kommune har modtaget støtte fra Statens cykelpulje i perioden 2012 – 2016. Det betyder blandt andet, at der vil blive etableret en supercykelsti langs banen på strækningen Skibbild-Nøvling – DNV Gødstrup – Herning C.

Frem til og med 2018 er der på investeringsoversigten afsat midler til asfaltering af Alhedestien, cykelsti langs Studsgårdvej ved Munkgård i Snejbjerg, cykelsti ved Vildbjerg skole og asfaltering af sti mellem Vind og Sørvad.

Kollektiv trafik

Den kollektive trafikbetjening af det nye regionshospital i Gødstrup vil betyde en større omlægning af bybusnettet i Herning og de regionale busruter i området.

Togfondsmidlerne giver mulighed for at øge banekapaciteten mellem Herning og Holstebro, ekstra vigespor ved Gødstrup Station, hastighedsopgraderinger Vejle - Herning – Struer og Skjern – Herning – Skanderborg, elektrificering af Vejle – Herning - Struer strækningen, banebetjening af Billund samt forundersøgelse for ny banestrækning Århus over Galten til Silkeborg.

Motorveje/motortrafikveje (Statsveje)

Motorvejen til nyt sygehus (Snejbjerg – Sinding) skal være færdig i første kvartal 2017, og resten af vejstrækningen til Holstebro skal være færdig i 2018.

Der arbejdes på at forbedre fremkommeligheden i fordelerringen nordøst for Herning.

Der arbejdes videre med udbygning af de 2 motortrafikvejsstrækninger omkring Herning til motorveje samt vækstmotorvejen mellem Herning, Billund og Kolding.

Regeringen har foreløbigt besluttet, at standse planlægningen af omfartsvejen ved Haderup.

Vinterregulativ

Den nye vejlov ændrer på grundejernes og vejmyndighedens forpligtelser til at glatførebekæmpe på fortove og stier omkring ejendomme, der ikke har direkte adgang til fortov og sti. Ændringen betyder, at vejmyndigheden fremover har forpligtelsen til at glatførebekæmpe og snerydde fortove og stier ud for ejendomme, som ikke har direkte adgang.

Vejlovsændringen medfører, at der skal udarbejdes et nyt vinterregulativ.

Nøgletal

Der er igangsat en landsdækkende analyse med det formål at sætte fokus på kommunevejenes tilstand og dermed synliggøre et eventuelt investeringsbehov i de enkelte kommuner og på landsplan.

Analysen omfatter følgende 7 vejelementer inden for den kapitalbevarende drift:

1. Kørebaner - Asfaltbelægnings på veje.
2. Afvanding - Brønde og stikledninger, som afvander hele vejanlægget.
3. Cykelstier - Befæstede cykelstier med kantsten mod kørebane, samt befæstede stier i eget tracé.
4. Fortove - Fortove langs veje.
5. Broer/Bygværker - Broer og bygværker med spændvidde på minimum 2 m.
6. Vejbelysning - Vej-, sti og pladsbelysningsanlæg.
7. Signalanlæg – Lyssignaler med tilhørende styringsanlæg.

Der foreligger ind til videre et resultat for kørebaner, broer/bygværker og signalanlæg, og der forventes at foreligge resultater for de øvrige elementer i løbet af et par år.

Kørebaner – Asfaltbelægnings på veje

Kørebanernes tilstand opgøres i forhold til den typiske levetid som en procentuel restlevetid. En gennemsnitlig restlevetid på 50 % svarer til det niveau, der bevarer asfaltkapitalen og dermed sikrer en løbende udskiftning.

Restlevetiden er beregnet til følgende:

• Herning Kommune	44 %
• Holstebro Kommune	32 %
• Ikast – Brande Kommune	54 %
• Viborg Kommune	29 %
• Landsplan	41 %

Broer/Bygværker – Broer og bygværker med spændvidde på minimum 2 m

Broer og bygværker tilstand opgøres på en karakterskala for 0 – 5, hvor 0 er den perfekte tilstand og 5 er en fuldstændig nedbrudt bro.

Den gennemsnitlige tilstand er beregnet til følgende:

• Herning Kommune	1,13
• Holstebro Kommune	1,42
• Ikast – Brande Kommune	1,28
• Viborg Kommune	1,68
• Landsplan	1,40

Signalanlæg – Lyssignaler med tilhørende styringsanlæg

Signalanlæggenes tilstand opgøres som en procentuel restlevetid, hvor 90 % er meget god tilstand, og 40 % er acceptabel tilstand.

Den gennemsnitlige restlevetid er beregnet til følgende:

- Herning Kommune 60 %
- Holstebro Kommune 60 %
- Ikast – Brande Kommune 52 %
- Viborg Kommune Ingen data
- Landsplan Datagrundlaget for spinkelt

Økonomi

Tabel 1: Regnskab 2014 – 2015, budget 2016 og budgetforslag 2017 i 2016- priser (mio. kr.)

1.000 kr., 2015-priser		Regnskab 2014	Regnskab 2015	Budget 2016	Budgetforslag 2017 (foreløbig)
02.22.01	Fælles formål	2.789	2.390	1.459	1.458
02.22.03	Arbejder for fremmed regning	-267	-990	-415	-414
02.22.05	Driftsbygninger og –pladser	995	-90	-120	-119
02.28.11	Vejvedligeholdelse m.v.	55.991	52.402	50.116	49.679
02.28.12	Belægninger mv.	29.105	28.875	36.434	36.535
02.28.14	Vintertjeneste	8.066	8.245	10.382	10.389
02.32.31	Busdrift	36.905	34.451	39.065	39.063
02.32.34	Lufthavne	674	671	469	469
I alt		134.258	125.954	137.390	137.060

Note: Afrunding kan indebære, at summen af de enkelte poster afviger fra den angivne total

Effektiviseringsmuligheder samt status på udmøntning af budget 2016

Nedklassificering af veje

Nedklassificering af 150 km lukkede kommunale boligveje til private fællesveje kan give en årlig driftsbesparelse på ca. 6 mio. kr. Nedklassificerede veje skal overdrages i god stand og vil ofte kræve reovering af asfalt, fortove, belysning m.v. Reoveringen kan med fordel ske som et koordineret vej/kloakprojekt.

Opgaven vil strække sig over 5 – 10 år.

Det skal bemærkes, at der ikke er tale om en effektivisering men derimod en harmonisering af hvilke vejtyper, der er klassificeret som private fællesveje i kommunen.

Vejdirektoratets udbud 2017

Vejdirektoratet har tilbudt alle landets kommuner et uforpligtende møde om eventuel deltagelse i Vejdirektoratets udbud 2017. I den forbindelse har Herning Kommune afholdt møde med Vejdirektoratet og meddelt interesse for en eller anden form for samarbejde vedrørende vejvedligehold med henblik på at opnå effektiviseringer.

Status på udmøntning af budget 2016

De indarbejdede besparelser i budget 2016 som følge af Mulighedskataloget er udmøntet.